

การประกอบธุรกิจของบริษัทข้ามชาติในปัจจุบันมีรูปแบบการดำเนินการในหลายลักษณะ โดยเฉพาะเมื่อการสื่อสารและการคมนาคมมีความสะดวกรวดเร็วขึ้น ทำให้ต้นทุนทางธุรกิจต่ำลง บริษัทข้ามชาติจึงมีการส่งออกทุนไปยังประเทศต่าง ๆ เพื่อแสวงหากำไรมากขึ้น และเพราะเหตุที่แต่ละประเทศมีการจัดเก็บภาษีโดยใช้หลักเกณฑ์ที่แตกต่างกัน จึงทำให้เกิดปัญหาภาษีซ้อนระหว่างประเทศขึ้น แม้จะได้มีการแก้ไขปัญหาภาษีซ้ำซ้อนโดยการจัดทำอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างประเทศต่าง ๆ เพื่อบรรเทาภาระภาษีในรูปของการยกเว้น หรือการให้เครดิตภาษีของประเทศคู่สัญญา แต่สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากอนุสัญญาภาษีซ้อนนี้เอง ได้กลายเป็นช่องทางให้กลุ่มบริษัทข้ามชาติได้แอบอ้างสิทธิในอนุสัญญาโดยอาศัยวิธีการต่าง ๆ การศึกษาปัญหาเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการเลี่ยงภาษีระหว่างประเทศโดยบริษัทข้ามชาติภายใต้อนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนของประเทศไทย จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงปัญหาที่เกิดจากการเลี่ยงภาษีของบริษัทข้ามชาติว่ามาตรการป้องกันการเลี่ยงภาษีที่ใช้อยู่เพียงพอต่อการรับมือกับบริษัทข้ามชาติหรือไม่

จากการศึกษาพบว่าบริษัทข้ามชาติได้อาศัยช่องว่างของมาตรการป้องกันการเลี่ยงภาษีเพื่อแสวงหาประโยชน์ในการลดภาระภาษีโดยรวมของกลุ่ม ดังนี้

1. ปัญหาความไม่ลงรอยระหว่างกฎหมายภายในของแต่ละประเทศ และการที่อนุสัญญาแต่ละฉบับมีความแตกต่างกันก่อให้เกิดภาระภาษีซ้ำซ้อนขึ้น จนเป็นแรงจูงใจในการเลี่ยงภาษี

2. การขาดบทบัญญัติที่ชัดเจนในการรับมือกับปัญหาต่าง ๆ โดยอาศัยสภาพนิติบุคคลที่แยกออกจากกันระหว่างบริษัทในเครือ สร้างค่าใช้จ่ายแทนการลงทุน ตลอดจนเครือข่ายของอนุสัญญาของแต่ละประเทศ ไม่ครอบคลุม ทำให้เกิดช่องว่างให้บริษัทข้ามชาติฉวยกลยุทธ์ Thin Capitalisation และ Treaty Shopping มาใช้วางแผนภาษีระหว่างประเทศได้

3. การอาศัยดินแดนที่เรียกว่า Tax Havens เป็นส่วนหนึ่งในการวางแผนเพื่อเลี่ยงภาษีที่เกิดขึ้น

ดังนั้น หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการเลี่ยงภาษี เช่น การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับราคาตลาด การกำหนดให้ผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงเท่านั้นที่มีสิทธิได้รับประโยชน์จากอนุสัญญาภาษีซ้อน การกำหนดมาตรฐานการกีดกันที่สัมพันธ์กับทุน ตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการเลี่ยงภาษีในอนุสัญญาภาษีซ้อน ก็จะทำให้บริษัทข้ามชาติไม่สามารถอาศัยช่องว่างหรือการขาดบทบัญญัติของกฎหมายแสวงหาประโยชน์จากอนุสัญญาภาษีซ้อนได้ และเป็นผลให้รัฐสามารถจัดเก็บภาษีอากรจากการแสวงหากำไรของบริษัทข้ามชาติที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทย และใช้ทรัพยากรในประเทศไทยได้มากขึ้น ทั้งยังก่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ธุรกิจในประเทศ และบริษัทข้ามชาติที่ดำเนินการโดยไม่มีเจตนาเลี่ยงภาษี อันเป็นการสร้างความสมัครใจในการเสียภาษีอีกทางหนึ่งด้วย

Business vehicles of the current multinational corporations are various, especially when the communication and transportation are faster. In this regard, the cost of business is lower. The multinational corporations invest in many countries in order to make more profit. Because of each country has different in imposing tax policy, therefore, the double tax imposing in between countries has occurred. Even though, there are many way to solve the double taxation by providing the double tax treaty in between countries in order to heeling double taxation by tax exemption or tax credit, but privileges occurred in the double tax treaty has become a loophole of the multinational corporation to tax avoidance.

The objectives in studying in respect of protective measures in international tax avoidance by multinational corporations under Thai double tax treaty is whether the protective measures in international tax avoidance is efficiency.

From the studying, I have found that the multinational corporations using the loophole in the protective measures in tax avoidance for their benefit as follow:-

1. The problem in the inconsistency of internal taxation in each country and the different between treaties incurred double tax problem and induce to perform tax avoidance;
2. The lack of clear provisions or by laws in order to solve the problem which is the separate entities in between affiliate company making expenses between one another to substitute the investment including the affiliation of the treaty in each countries do not cover incurred the loophole for the multinational corporations use the Thin Capitalisation and Treaty Shopping Strategies in the international tax planning; and
3. The Tax Heavens is one of the tax planning in tax avoidance.

Therefore, should the Revenue Code is amended including the relevant practice to consistent with the protective measures in tax avoidance under double tax treaty, the multinational corporations cannot use the loophole or lack of provisions or by laws in order to make profit to their companies in investment in Thailand and using Thai resources more efficiency, and also fair to local business in Thailand and the multinational corporations which do not intend to avoid tax. It is a way to make voluntary in tax payment.